Norsk Journalistlag

Til Medietilsynet

Dato:
30.10.2026

Innspill til statsbudsjettet for 2028 – subsidiert tilgang til redaktørstyrte journalistiske medier for unge

1. Innledning

Norsk Journalistlag (NJ) viser til vårt tidligere innspill om subsidiert tilgang til redaktørstyrte journalistiske medier for unge, samt våre innspill til gjennomgangen av mediestøtteordningene og de fireårige styringssignalene for perioden 2027–2030.

NJ er svært positive til at regjeringen i forslaget til statsbudsjett for 2027 har prioritert 10 millioner kroner ekstra til innovasjons- og utviklingstiltak som skal bidra til å øke unges bruk av redaktørstyrte medier. Dette er et viktig gjennombrudd for en satsing NJ har etterlyst gjennom flere år.

Regjeringen har samtidig slått fast at økt bruk av redaktørstyrte medier blant unge er en av hovedprioriteringene i den kommende styringsperioden, se Prop.1 S (2026-2027) side 103.

NJ mener denne ambisjonen må følges opp med en forpliktende plan for hvordan satsingen skal trappes opp i årene fremover. De første 10 millionene er en viktig begynnelse, men behovet er betydelig større dersom tiltakene skal få varig effekt.

Vi mener også det er avgjørende at tilskuddsordningen innrettes slik at den stimulerer til et mangfold av prosjekter og gir et godt kunnskapsgrunnlag for hvilke tiltak som faktisk øker unges bruk av redaktørstyrte journalistiske medier.

NJ ber derfor om at Medietilsynet i sitt budsjettinnspill for 2028 anbefaler en ytterligere økning av innovasjons- og utviklingstilskuddet, med en særskilt prioritering av tiltak rettet mot unge.

2. Et stadig sterkere kunnskapsgrunnlag for en målrettet satsing

De siste årene er det fremskaffet betydelig mer kunnskap om unges medievaner, nyhetsbruk og forhold til redaktørstyrte medier.

Norsk Journalistlag
Post- og besøksadresse:
Brugata 19
0186 Oslo
+47 22 20 11 10
nj@nj.no
www.nj.no

Norsk Journalistlag

I rapporten *De direkte mediestøtteordningene* fra november 2025 har Medietilsynet gjennomført en omfattende vurdering av utfordringene med å nå unge med journalistikk og hvilke mediepolitiske virkemidler som kan bidra til å møte dem.

Utredningen viser blant annet at unge fortsatt er interessert i nyheter, men at de i større grad enn eldre benytter sosiale medier og digitale plattformer fremfor å oppsøke redaktørstyrte medier direkte. Medietilsynet viser til at fem av ti i aldersgruppen 16–24 år bruker nettaviser daglig, mens åtte av ti får med seg nyheter gjennom sosiale medier.

Utredningen viser også at både pris og innholdets relevans har betydning for unges nyhetsbruk. Gratis nyhetsinnhold i sosiale medier konkurrerer med abonnementsbasert journalistikk, samtidig som unge etterspør innhold som oppleves relevant og formidles i formater de foretrekker.

Medietilsynet viser dessuten til forskning som dokumenterer at nyhetsvaner etablert i ung alder har betydning for nyhetsbruken senere i livet.

Også Medietilsynets undersøkelser *Barn og medier 2026* og *Fanget i feeden* gir viktig kunnskap om hvordan digitale plattformer påvirker unges mediebruk.

Undersøkelsene viser hvordan kommersielle plattformer gjennom algoritmer, personalisering og ulike designmekanismer påvirker hvilket innhold barn og unge eksponeres for, og hvor mye tid de bruker på tjenestene.

Utfordringen handler derfor ikke bare om å gjøre journalistikken tilgjengelig, men også om å skape varige relasjoner mellom unge og redaktørstyrte medier.

Dette er et viktig demokratisk spørsmål. Tilgang til uavhengig og kvalitetssikret journalistikk er en forutsetning for at unge skal kunne orientere seg i samfunnet, utvikle egne meninger og delta i den offentlige samtalen.

Redaktørstyrte medier har også en sentral rolle i å styrke befolkningens motstandskraft mot feil- og desinformasjon. I en tid der stadig mer informasjon formidles gjennom globale teknologiplattformer, er det avgjørende at nye generasjoner etablerer et aktivt forhold til journalistiske medier.

3. Behov for en opptrappingsplan i perioden 2027–2030

NJ støtter Medietilsynets anbefaling om å prioritere tiltak rettet mot unge innenfor innovasjons- og utviklingstilskuddet, og at bevilgningen til ordningen bør økes betydelig.

Regjeringens forslag om 10 millioner kroner ekstra i 2027 er et viktig første skritt. Samtidig er det vanskelig å se hvordan ambisjonen om vesentlig økt bruk av journalistiske medier blant unge skal realiseres uten en videre opptrapping.

Mediehusene har selv ansvaret for å utvikle journalistikk som oppleves relevant for yngre målgrupper. Men utvikling av nye formater, målrettet journalistikk og langsiktige relasjoner til unge brukere krever ressurser.

Norsk Journalistlag
Post- og besøksadresse:
Brugata 19
0186 Oslo
+47 22 20 11 10
nj@nj.no
www.nj.no

Dette gjelder særlig små og lokale medier, som ofte har begrenset økonomisk handlingsrom til å gjennomføre utviklingsprosjekter. Uten tilstrekkelig offentlig støtte risikerer vi at slike satsinger i hovedsak blir forbeholdt større mediekonsern eller medier som lykkes med å skaffe ekstern finansiering.

Det vil kunne forsterke forskjellene mellom mediene og svekke mulighetene for å nå unge med lokal journalistikk over hele landet.

Behovet for økte bevilgninger må også ses i lys av medienes økonomiske utvikling. Medietilsynets rapport *Medienes økonomiske utvikling 2021–2025*, publisert 27. oktober 2026, viser at mediebransjens samlede driftsinntekter er redusert med 11,2 prosent de siste fem årene, justert for prisvekst. Samtidig er avisenes annonseinntekter på et historisk lavt nivå, mens brukerbetaling utgjør en stadig større del av inntektsgrunnlaget. At mange mediehus leverer gode økonomiske resultat, skyldes i stor grad at man har kuttet seg til dem. Våre medlemmer rapporterer om økt arbeidspress og mange vakanser. Dert gjør at de raskeste sakene blir prioritert og at det kan være vanskelig å sette av tid til nytenkning og innovasjon, f. eks. rettet mot unge.

Utviklingen understreker behovet for mediepolitiske virkemidler som både styrker medienes muligheter til å utvikle journalistikk for nye generasjoner, og bidrar til å redusere økonomiske barrierer for unges tilgang til redaktørstyrte medier. Særlig viktig er det å sikre at også mindre medier har økonomiske forutsetninger for å delta i denne utviklingen.

NJ mener derfor at regjeringens prioritering av unge må gjenspeiles i bevilgningene gjennom hele styringsperioden.

Vi vil særlig understreke at de fireårige styringssignalene må fungere som et gulv, ikke et tak, for mediestøtten. Regjeringens forslag om å videreføre bevilgningene med prisjustering i 2028–2030 må ikke være til hinder for nødvendige satsinger.

NJ ber Medietilsynet anbefale en ytterligere økning av innovasjons- og utviklingstilskuddet i statsbudsjettet for 2028, og at regjeringen legger frem en plan for videre opptrapping gjennom styringsperioden.

En slik satsing må finansieres med friske midler, slik at den ikke går på bekostning av øvrige mediestøtteordninger.

4. Hvordan sikre at støtten treffer best mulig?

NJ mener det er viktig at den nye satsingen får en bred innretning i den første fasen.

Medietilsynets utredning viser at det ikke finnes ett enkelt tiltak som alene kan løse utfordringene med å nå unge. Det er behov for å prøve ut ulike tilnærminger, blant annet utvikling av relevant journalistikk, nye formater, subsidiert tilgang og tiltak som involverer unge i det redaksjonelle arbeidet.

Vi mener derfor at kriteriene for tildeling ikke bør bli for snevre. Det bør være rom for ulike prosjekter tilpasset medienes størrelse, ressurser og geografiske nedslagsfelt.

NJ vil særlig fremheve betydningen av samarbeid mellom redaktørstyrte medier og skoler.

Norsk Journalistlag
Post- og besøksadresse:
Brugata 19
0186 Oslo
+47 22 20 11 10
nj@nj.no
www.nj.no

Erfaringene fra blant annet Fædrelandsvennens FVN Ung-prosjekt viser verdien av å kombinere tilgang til journalistikk med redaksjonell tilstedeværelse i skolen og undervisning om kildekritikk, presseetikk og betydningen av en fri og uavhengig presse.

Skolen er en særlig viktig arena fordi den gjør det mulig å nå unge med ulik sosial og økonomisk bakgrunn, også dem som ikke allerede har et aktivt forhold til redaktørstyrte medier.

Samtidig kan samarbeid med skolene bidra til å styrke unges forståelse av den offentlige samtalen og betydningen av å lytte til, respektere og utfordre andres meninger.

NJ mener derfor at samarbeid bør tillegges positiv vekt ved tildeling av tilskudd, og at prosjekter som kobler journalistikk, subsidiert tilgang og skole, bør prioriteres.

Det er samtidig viktig at ordningen ikke blir så ressurskrevende å søke på eller gjennomføre at mindre medier i praksis faller utenfor.

5. Evaluering og videreutvikling av ordningen

NJ støtter Medietilsynets anbefaling om at effekten av tiltakene må evalueres.

Det er viktig at satsingen ikke bare måles etter hvor mange unge som får tilbud om tilgang til journalistikk, men også etter om tiltakene faktisk bidrar til økt bruk, større engasjement og mer varige nyhetsvaner.

Erfaringene fra prosjektene bør systematiseres og gjøres tilgjengelige for hele mediebransjen. På den måten kan tilskuddene bidra til kunnskapsutvikling også utover de enkelte mediehusene som mottar støtte.

NJ mener evalueringen blant annet bør undersøke hvilke tiltak som lykkes med å nå unge som i liten grad bruker redaktørstyrte journalistiske medier fra før, og hvilken betydning samarbeid med skoler og andre aktører har.

Det bør også undersøkes i hvilken grad økonomiske barrierer begrenser unges tilgang til journalistikk, og hvilke former for gratis eller rabattert tilgang som gir størst effekt.

NJ merker seg at Medietilsynet foreløpig ikke anbefaler å opprette en egen tilskuddsordning for subsidiert tilgang, men mener det er behov for mer kunnskap.

Vi støtter en kunnskapsbasert tilnærming. Samtidig mener vi det er viktig at muligheten for en mer permanent ordning for subsidiert tilgang holdes åpen, og at erfaringene fra innovasjons- og utviklingsprosjektene aktivt brukes til å vurdere dette spørsmålet.

Målet må være å utvikle treffsikre og langsiktige virkemidler som bidrar til at flere unge får et varig forhold til redaktørstyrt journalistikk.

6. NJs anbefalinger

Norsk Journalistlag mener satsingen på unge mediebrukere må videreføres og styrkes i statsbudsjettet for 2028.

Norsk Journalistlag
Post- og besøksadresse:
Brugata 19
0186 Oslo
+47 22 20 11 10
nj@nj.no
www.nj.no

Norsk Journalistlag

Vi ber Medietilsynet særlig anbefale at:

- **Innovasjons- og utviklingstilskuddet økes ytterligere i 2028**, med en særskilt prioritering av prosjekter som skal øke unges bruk av redaktørstyrte journalistiske medier.

- **Regjeringen legger frem en forpliktende opptrappingsplan for perioden 2028–2030**, slik at satsingen får et omfang som står i forhold til de mediepolitiske ambisjonene.

- **Tilskuddskriteriene utformes bredt og fleksibelt**, slik at ulike typer medier kan utvikle og prøve ut tiltak tilpasset sine målgrupper og rammevilkår.

- **Samarbeid mellom medier og skoler tillegges særlig vekt**, og det legges til rette for prosjekter som kombinerer subsidiert tilgang med journalistikk, medieforståelse og demokratisk deltakelse.

- **Tiltakene evalueres systematisk**, slik at erfaringene kan danne grunnlag for en mer målrettet og varig satsing, herunder en eventuell fremtidig ordning for subsidiert tilgang.

Det er et viktig mediepolitisk gjennombrudd at regjeringen nå har prioritert tiltak for å øke unges bruk av redaktørstyrte journalistiske medier. Neste skritt må være å sikre at ambisjonen følges opp med tilstrekkelige ressurser og langsiktige virkemidler.

Å investere i unges forhold til redaktørstyrt journalistikk er å investere i fremtidens mediemangfold og demokratiske beredskap.

Vennlig hilsen

Dag Idar Tryggestad
leder

Ina Lindahl Nyrud
advokat

Norsk Journalistlag

Post- og besøksadresse:
Brugata 19
0186 Oslo

+47 22 20 11 10
nj@nj.no
www.nj.no